

Stimularea cererii de mașini „verzi”, oportunitatea creata de criza pentru sectorul auto

Industria auto din întreaga lume a fost puternic afectata de restricțiile impuse în contextul pandemiei de COVID-19, iar revenirea este lenta și incerta din cauza neîncrederii care încă persista, mai întâi cu privire la evoluția pandemiei și apoi la revigorarea economiei globale. Numeroase studii atesta faptul ca, pentru perioada urmatoare, cea mai mare preocupare a companiilor din întreaga lume, inclusiv din România, este legata de scaderea cererii. Și, cum industria auto reprezinta o componenta importanta a economiei românești, cu o contribuție masiva la producția naționala, la exporturi, dar și pe piața muncii, ca angajator, stimularea cererii în domeniu devine esențiala în perioada urmatoare.

Din datele Asociației Producatorilor și Importatorilor de Automobile din România (APIA) rezulta ca, în primele șapte luni ale acestui an, numarul de autoturisme noi înmatriculate în România a scazut cu 34% față de aceeași perioada a anului trecut, iar în cazul vehiculelor comerciale situația este similara. Deși în ultimele doua luni s-au înregistrat creșteri față de lunile anterioare, acestea nu au acoperit scaderile din perioada de blocaj.

Pe partea de producție, în primele șase luni ale acestui an, numarul de autoturisme fabricate în România a scazut cu aproape 30% față de aceeași perioada a anului trecut, conform Asociației Constructorilor de Automobile din România (ACAROM). Aceasta statistica ia în calcul doar cei doi mari producatori locali, Dacia și Ford, însă sectorul de profil cuprinde și toți fabricanții de componente auto cu fabrici în toata țara, afectați și ei de încetinirea activității în domeniu și de perspectivele incerte.

Consumatorii amâna cumpararea unei mașini noi

Pe masura ce restricțiile impuse pe fondul pandemiei s-au ridicat, activitatea în fabrici s-a reluat, dar, pentru a se recupera terenul pierdut, trebuie sa existe și cerere. Or consumatorii sunt tot mai prudenți când vine vorba de cheltuieli substanțiale, din aceleași motive legate de incertitudine. Spre exemplu, mai mult de trei sferturi dintre consumatorii români care au participat la chestionarele Deloitte Romanian Consumer Trends, aplicate pe LinkedIn, spun ca intenționeaza sa amâne cumpararea unei mașini noi din cauza pandemiei. La nivel european, studiile Deloitte arata ca mai mult de jumătate dintre consumatori intenționeaza sa amâne cumpararea unei mașini în aceasta perioada. Comportamentul europenilor este important prin prisma faptului ca Uniunea Europeana este principala piața de export pentru companiile românești în general, inclusiv pentru cele din industria auto.

În aceste condiții, devine esențial ca autoritățile sa ia masuri pentru stimularea cererii pe piața auto și, de ce nu, aceasta situație poate fi transformata în oportunitate, aceea de a acționa simultan pentru sprijinirea industriei, dar și pentru protecția mediului, prin reducerea poluarii cauzate de traficul auto care, de mulți ani, depășește cu mult limitele admise.

Ce facilități acorda țările europene la achiziționarea de autovehicule „verzi”

În România, exista stimulente pentru achiziționarea mașinilor electrice și hibride, însă, din analiza celorlalte țări europene, reiese faptul ca mai este loc de îmbunătățire. În prezent, prin programul guvernamental de înnoire a parcului auto „Rabla”, cei care cumpara o mașina electrica pe baterie primesc de la stat 10.000 de euro, iar cei care cumpara o mașina electrica hibrida cu încărcare la priza, cu emisii reduse de dioxid de carbon, primesc 4.250 de euro. În plus, cumparatorul poate suplimenta suma cu 1.250 de euro primiți de la stat pentru casarea automobilului vechi. O alta facilitate de care beneficiaza posesorii de mașini electrice este scutirea de impozit pe proprietate. Însa, în alte state europene, facilitățile pentru achiziționarea mașinilor nepoluante sunt mult mai generoase. În plus față de stimulentele în vigoare în România, 20 din cele 27 de state membre acorda reduceri sau scutiri de taxe

(TVA, accize, taxe de înmatriculare etc.) la achiziționarea unui astfel de autovehicul, iar aproape jumătate oferă facilități companiilor care utilizează mașini cu un grad redus de poluare, reiese dintr-o analiză realizată de Asociația Europeană a Producătorilor de Automobile (ACEA).

Spre exemplu, în Austria se acordă deduceri sau exceptări de TVA la achiziționarea mașinilor cu emisii zero, iar în Cehia sunt scutite de vinieta sau de taxe de înmatriculare autovehiculele mai puțin poluante. În Croația nu se plătesc accize la cumpărarea unei mașini electrice, iar în Ungaria, pentru mașinile electrice, pe baterie sau hibride cu alimentare la priză. Exemplele pot continua cu scutiri de taxe sau deductibilități acordate companiilor care dețin în flotele lor mașini nepoluante.

Stimulentele acordate în România pentru achiziționarea de mașini cu grad redus de poluare s-au dovedit eficiente, numărul de astfel de autovehicule a crescut în ultimii ani, însă de la o bază foarte scăzută și cu perspective limitate în viitor, din cauza faptului că prețurile rămân încă ridicate pentru majoritatea românilor. Iar programul Prima Mașină, în vigoare de câțiva ani, inclusiv pentru cumpărarea pe credit a unei mașini cu grad redus de poluare, a fost un eșec, demonstrat și de plafonul insignifiant de care beneficiază anul acesta, de cinci milioane de lei. Poate că o îmbunătățire a acestui program, pe modelul Noua Casa, ar ajuta mai mulți români să își cumpere un autovehicul nepoluant.

În paralel cu susținerea producției de mașini „verzi”, este important să se ia măsuri pentru limitarea importurilor de autovehicule second-hand care nu îndeplinesc standardele actuale în privința emisiilor poluante. În ultimii ani, după eliminarea celei mai recente variante a taxei auto, în România au fost înmatriculate foarte multe astfel de autovehicule. În plus, este recomandat un control mai strict în privința fiscalizării tranzacțiilor de pe această piață, pentru a se asigura un mediu concurențial echitabil.

În concluzie, chiar dacă, în prezent, cumpărătorii sunt reticenți față de a face achiziții importante, este esențial ca, în momentul în care apetitul revine, să aibă la dispoziție mai multe variante „sanatoase” de achiziție.